

Ruimtelijke analyse

Texel, Den Burg - Hoornderweg

Team Ruimtelijke
Analyse 2026

**Land
van
Ons**

Inhoud

Snelkoppeling

Door te klikken op een onderwerp in de inhoudsopgave ga je rechtstreeks naar dat onderwerp.

Opbouw rapport

Het rapport begint met de potenties van het perceel. In de daaropvolgende hoofdstukken wordt verdiept op de kenmerken en kaders die tot deze conclusie leiden.

Toelichting op versie

V02 Versie ledenvergadering.

Casus en Perceelgegevens 4

Casus en ligging 4

Sfeerbeelden 5

Potenties van het perceel 6

Kansen voor biodiversiteit en landschapsontwikkeling 6

Kansen voor landbouwkundig gebruik 6

Perceelkenmerken en landschappelijke context 7

Landschap en cultuurhistorie 7

Huidig landgebruik 10

Maaiveldhoogte en reliëf 11

Bodemgesteldheid en grondkwaliteit 12

Waterhuishouding 14

Grondwaterstanden en grondwatertrappen 14

Oppervlaktewater: peilbesluit 15

Planologische kaders en overheidsbeleid, kansen en belemmeringen 16

Natuurbescherming 16

NNN gebieden 16

Natuurbeheerplan 16

Omgevingsplan (Bestemmingsplan) 17

Provinciaal, gemeentelijk en rijksbeleid, waterschap 19

Toekomstplannen 19

Zakelijke lasten 19

Erfdienstbaarheden 19

Leefmilieu 19

Luchtkwaliteit 19

Geluidsoverlast 19

Risicocontouren 19

Onderhoud en beheer 20

Omgevingsfactoren, uitstraling en sociale cohesie 21

Uitstraling en potentieel voor werving en vrijwilligers 21

Steden, bevolkingskernen en bereikbaarheid 21

Recreatie 22

Foto: Tuunwallen 22

Potentieel voor werving vrijwilligers 22

Potentieel voor samenwerking met gelijkgestemden 23

Conclusie 24

Bijlagen 25

Casus en Perceelgegevens

Casus en ligging

Het perceel ter grootte van 3,2 ha ligt aan de Hoornderweg 2, Den Burg in de gemeente Texel. Het perceel is ontsloten aan de Hoornderweg en de Pontweg. Op het perceel staat een monumentale schapenboet. Ook liggen er twee drinkpoelen (kolken) in het terrein. De schapenboet en de drinkpoelen zijn karakteristieke cultuurhistorische elementen op Texel die verband houden met de schapenhouderij op het eiland.

Volgens de makelaarsbrochure dateert de schapenboet uit 1850. De schapenboet bevindt zich midden op de kavel, welke door middel van landhekken in drie delen is verdeeld. De boet heeft een oppervlakte van circa 50 m² en is zowel aan de voor- als achterzijde voorzien van een toegangsdeur.

- ★ Erf beoogd pachters
- ▭ perceel Texel Hoornderweg
- ▭ eigendom beoogd pachters
- ▭ in pacht beoogd pachters

Sfeerbeelden

Potenties van het perceel

Kansen voor biodiversiteit en landschapontwikkeling

In het terrein liggen twee drinkwaterpoelen. Er zijn geen gegevens bekend over de staat waarin deze kolken verkeren.

Het karakteristieke ecosysteem van de kolk bestaat uit een uitgebreid aantal soorten oever- en waterplanten, slakken, libellen, insecten, kikkers, padden en salamanders. Dat maakt het bovendien aantrekkelijk voor verschillende soorten vogels en zoogdieren. Een kolk bevat stilstaand oppervlaktewater in een vaak afgesloten laagte.

Een kolk wordt gevoed door regenwater. Het kan ook via grondwater, kwel of een sloot. Meestal zijn kolken zo diep, dat ze in de zomer nog water bevatten. Veel voorkomende waterplanten zijn o.a. drijvend Fonteinkruid, Watergentiaan, en Waterviolier. In de oeverzone groeien planten zoals riet, liesgras, kleine lisdodde en waterweegbree. Bron: [Kolken - De Lieuw](#)

Meer informatie over kolken staat in het artikel van Dirk van der Goes & Linda Hartog, 2011. Drinkputten of kolken op Texel. In: Tussen Duin en Dijk. Natuur in Noord-Holland. Jaargang 10-3 (zie ook bijlage 1).

In het verleden hebben op de toenmalige perceelgrenzen tuunwallen gestaan. Tuunwallen hebben een hoge natuurwaarde. Bloemen als grasklokjes, eikvarens, Engels gras, muizenootjes en zandblauwtjes geven de tuunwallen prachtige kleuren, en trekken op hun beurt insecten aan. De begroeiing is afhankelijk van de ouderdom van de wal (de oude wallen hebben een grotere soortenrijkdom), van de herkomst van de plaggen en van het onderhoud.

Reconstructie van een tuinwal zal daarom een positief effect hebben op de

biodiversiteit.

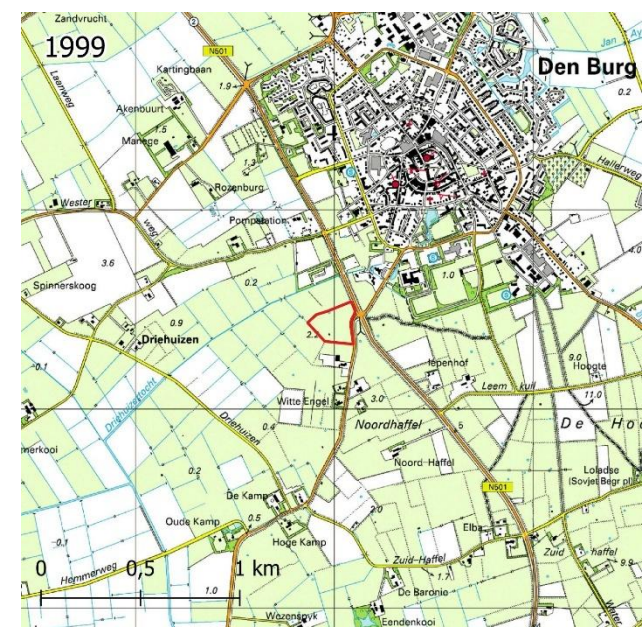
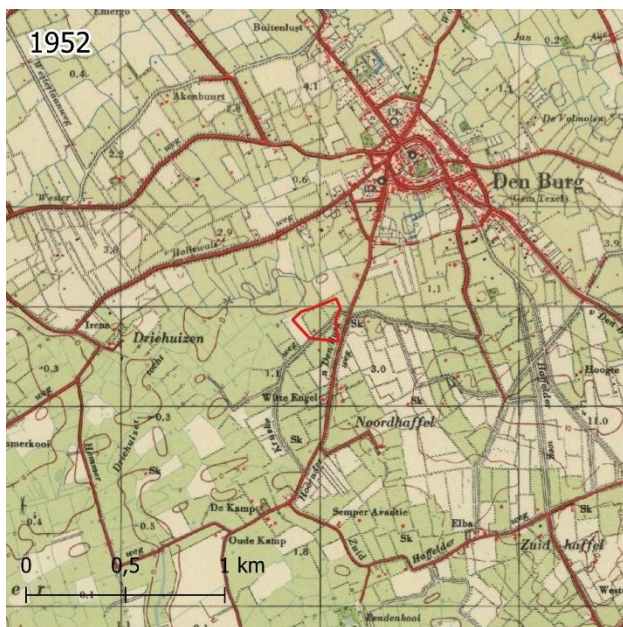
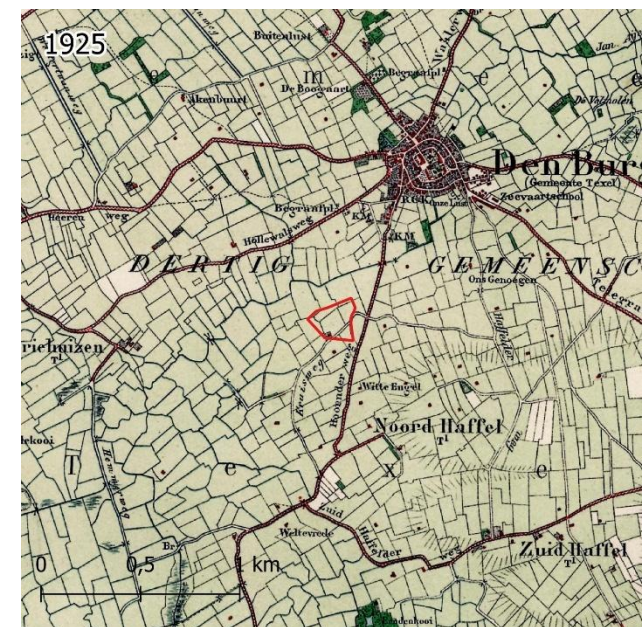
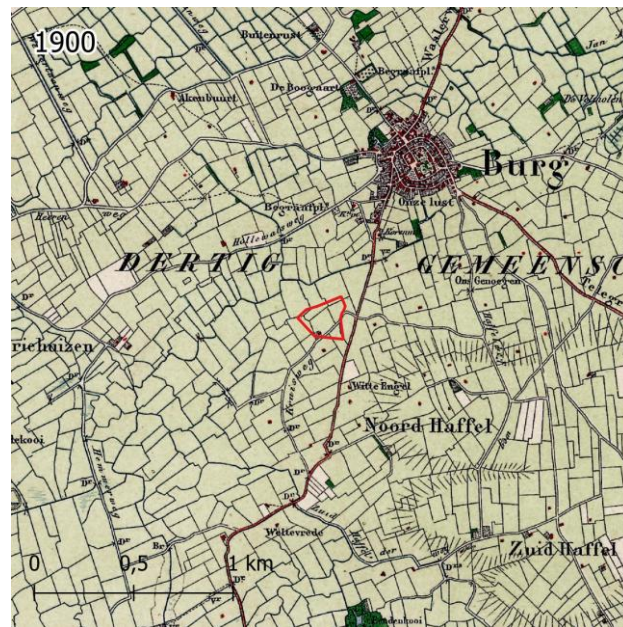
Een tuinwal heeft een specifiek onderhoud nodig waarbij boeren een grote rol spelen. Om overwoekering door grassen te voorkomen moeten de wallen begraasd worden door schapen of gemaaid worden. Hierdoor neemt de voedingswaarde voor grassen af en krijgen typische tuinwalsoorten de kans om te groeien. Voor het behoud van deze biodiversiteit moet ook verruiging van de tuinwal door groei van struiken of bramen worden tegengegaan. Door de boer een vergoeding te geven voor het onderhoud zet De Lieuw zich in voor het behoud van deze typische Texelse landschapselementen. [Tuunwallen - De Lieuw](#)
Mogelijk geldt deze vergoeding ook voor nieuw aangelegde tuunwallen.

Kansen voor landbouwkundig gebruik

Het perceel is in verband met de schapenhouderij steeds in gebruik geweest als grasland. Het grenst aan het biologische bedrijf *De oude witte engel* van de beoogde pachters, Mirjam Hin en Simon Gerritsen. Zij hebben 24,49 ha in eigendom en 4,25 ha in pacht. Het is een divers bedrijf met geiten, schapen, Lakenvelder koeien, kippen, varkens en een paardenpension.

Het perceel is voor dit bedrijf ideaal gelegen en kan als grasland in gebruik blijven voor een (schapen)weide.

Daarnaast wordt op het bedrijf boekweit, tarwe, rogge en haver verbouwd en wordt aan natuurbeheer gedaan in de vorm van uitgestelde maaidata voor de weidevogels, bloemrijke akkerranden, nestenbeheer en natuurvriendelijke oevers.

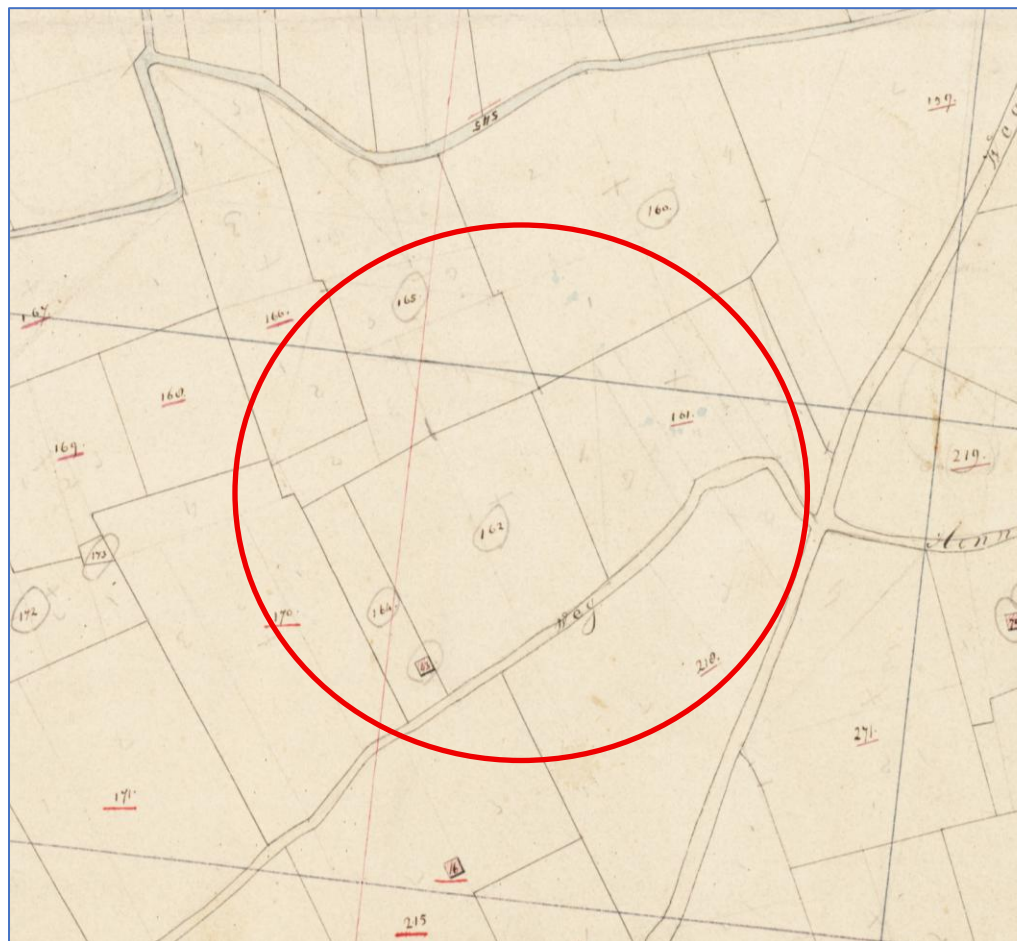
Op de kadastrale kaart 1812-1832 en topografische kaarten (van 1946 en 1975) is te zien dat de perceelgrenzen in de loop van de tijd gewijzigd zijn. Op de topkaart van 1975 staan op de perceelgrenzen nog tuinwallen afgebeeld.

Topkaart 1946

Topkaart 1975

Kadastrale kaart 1811-1832: minuutplan Texel, Noord-Holland, sectie E, blad 01 (MIN07113E01). Op de kaart staat waarschijnlijk een voorganger van de huidige (monumentale) schapenboet.
Bron: Beeldbank Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Huidig landgebruik

Het perceel is in gebruik als blijvend grasland en momenteel verdeeld in drie delen door middel van landhekken, welke volgens de makelaarsbrochure eenvoudig te verwijderen zijn indien een andere indeling gewenst is.

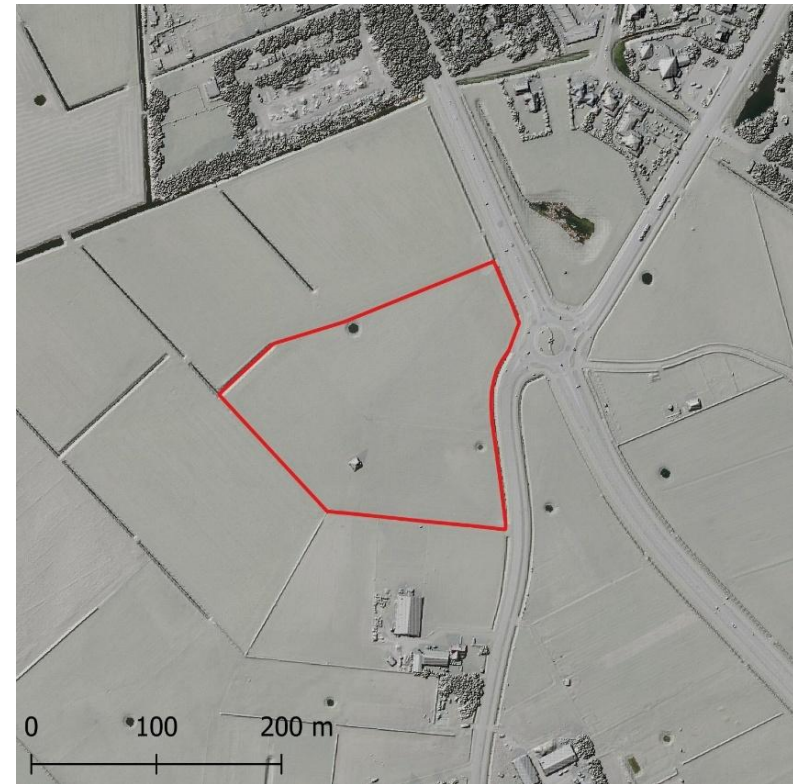
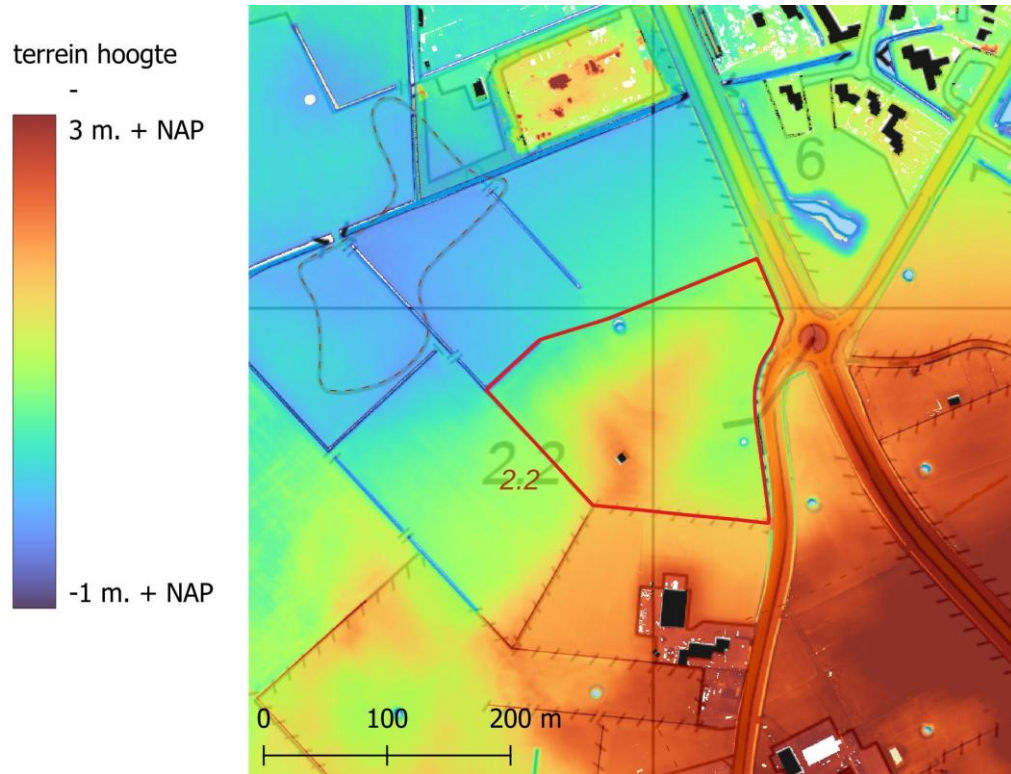
Het perceel wordt begrensd door sloten, maar is niet gedraineerd.

Maaiveldhoogte en reliëf

NAP-hoogten (AHN-4Viewer, peildatum 2023)

- De schapenboet ligt op het hoogste deel: 1.90-2.00 m+NAP
- Noordoostelijk deel bij Pontweg: 0,80 m+NAP
- Zuidelijk deel (bij Hoorderweg): 0,80-1,00 m+NAP
- Westelijk deel van het perceel: 0,80-1,00 m+NAP

Hoogte schaduwkaart

Bodemgesteldheid en grondkwaliteit

- Noordelijk deel van het perceel: **Hn21** Veldpodzolgronden, leemarm en zwak lemig fijn zand

kenmerken:

Leemgehalte: leemarm en zwak lemig

Zandgrofheid (M50): fijn

Dit zijn humuspodzolgronden zonder ijzerhuidjes en met een dunne humushoudende bovengrond. De bovengrond bestaat uit leemarm of zwak lemig fijn zand.

- Zuidelijk deel van het perceel: **Hn23** Laarpodzolgronden, lemig fijn zand

kenmerken:

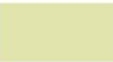
Leemgehalte: lemig

Zandgrofheid (M50): fijn

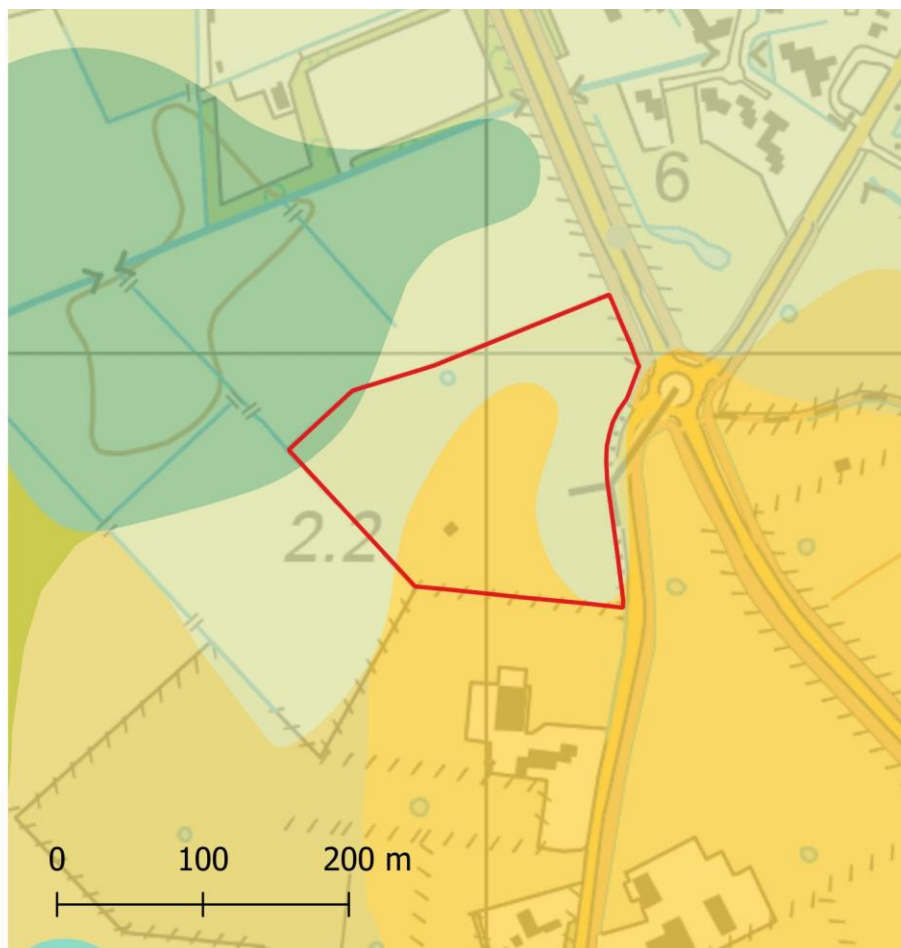
Dit zijn humuspodzolgronden zonder ijzerhuidjes en met een matig dikke humushoudende bovengrond. De bovengrond bestaat uit lemig fijn zand.

- Westelijke punt: **kpZG23**: Beekeerdgronden; lemig fijn zand met zavel- of kleidek 15 á 40 cm dik

 Landvormeenheid:H51
Reliëf:4 Vrij vlak, laaggelegen reliëf; steilste hellingen $\frac{1}{4}^\circ - 1^\circ$ (2°) en een lokaal maximaal hoogteverschil 1.5 – 5 m
Landvormsubgroep:H51 Gordeldekzandglooiing
Toevoeging bedekking:yc
Actief proces:nee

 Landvormeenheid:M53
Reliëf:2 Vlakland reliëf; een lokaal maximaal hoogteverschil > 0.25 m, en een lokaal maximaal hoogteverschil < 0.5 m of steilste hellingen $< \frac{1}{4}^\circ$
Additioneel reliëf:V
Landvormsubgroep:M53 Vlake van ten dele verspoelde dekzanden of löss
Toevoeging bedekking:ov
Actief proces:nee

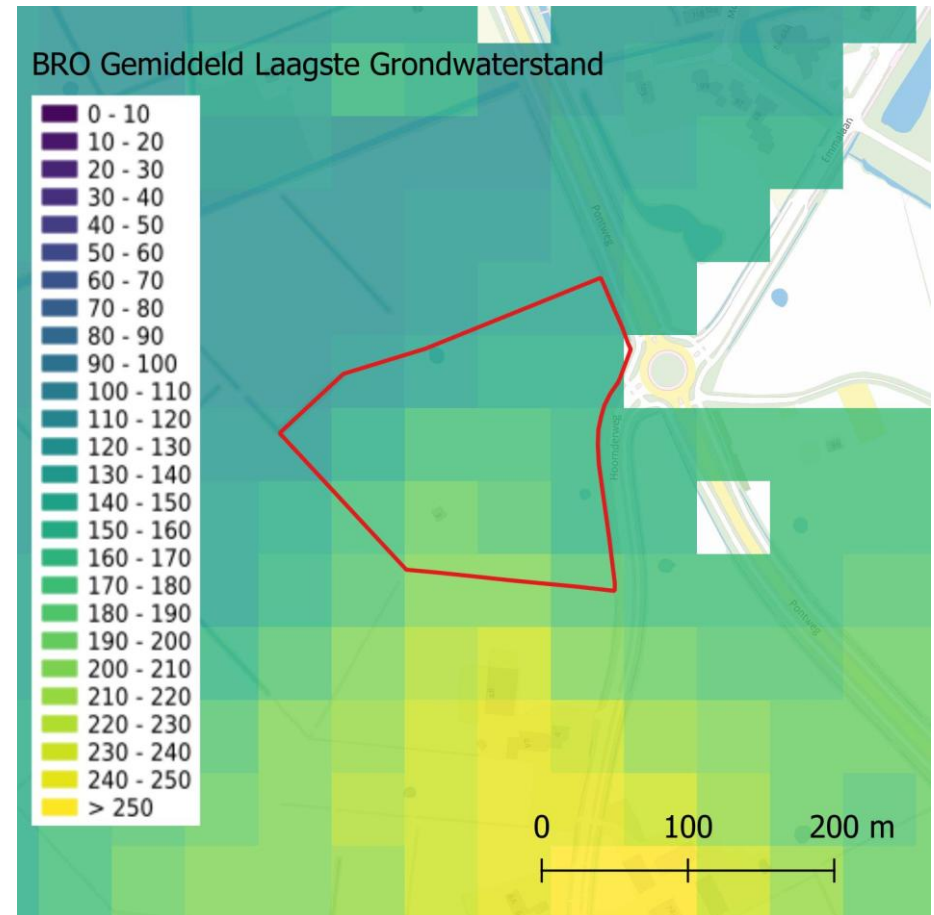
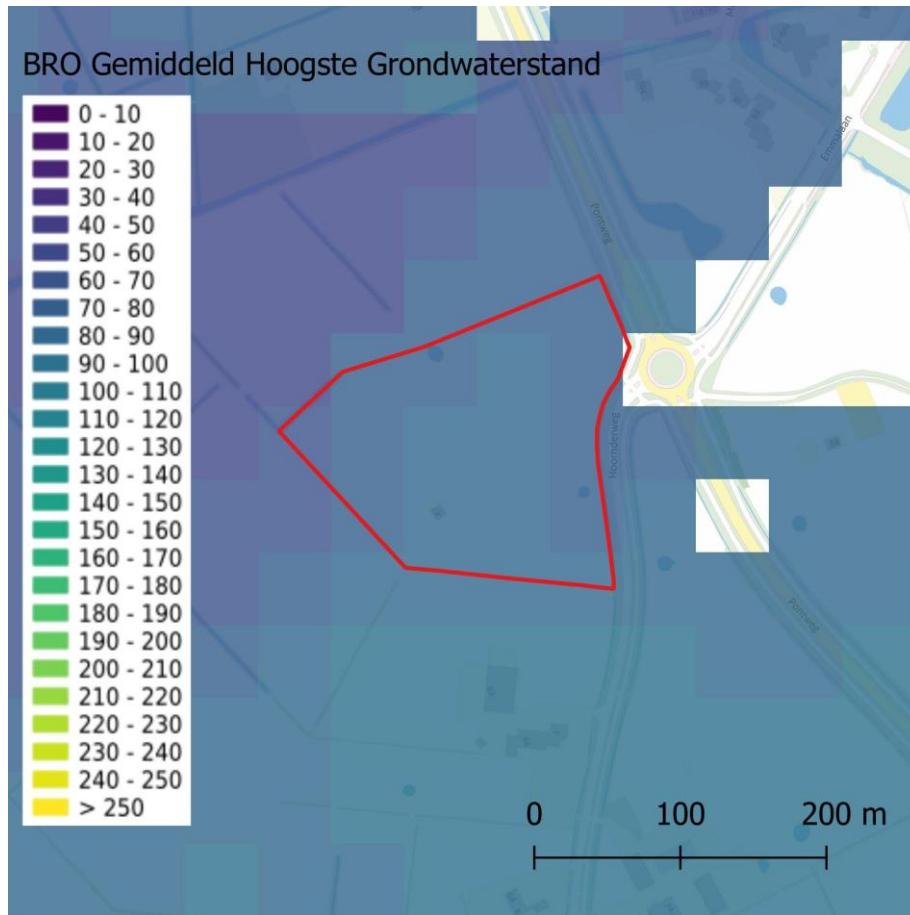
 Landvormeenheid:R23
Reliëf:22 Ondiepe dalen (< 5 m); steilste verhang $< 1^\circ$ en max hoogteverschil binnen de vorm 0.25 – 0.5 m
Landvormsubgroep:R23 Dalvormige laagte
Actief proces:nee

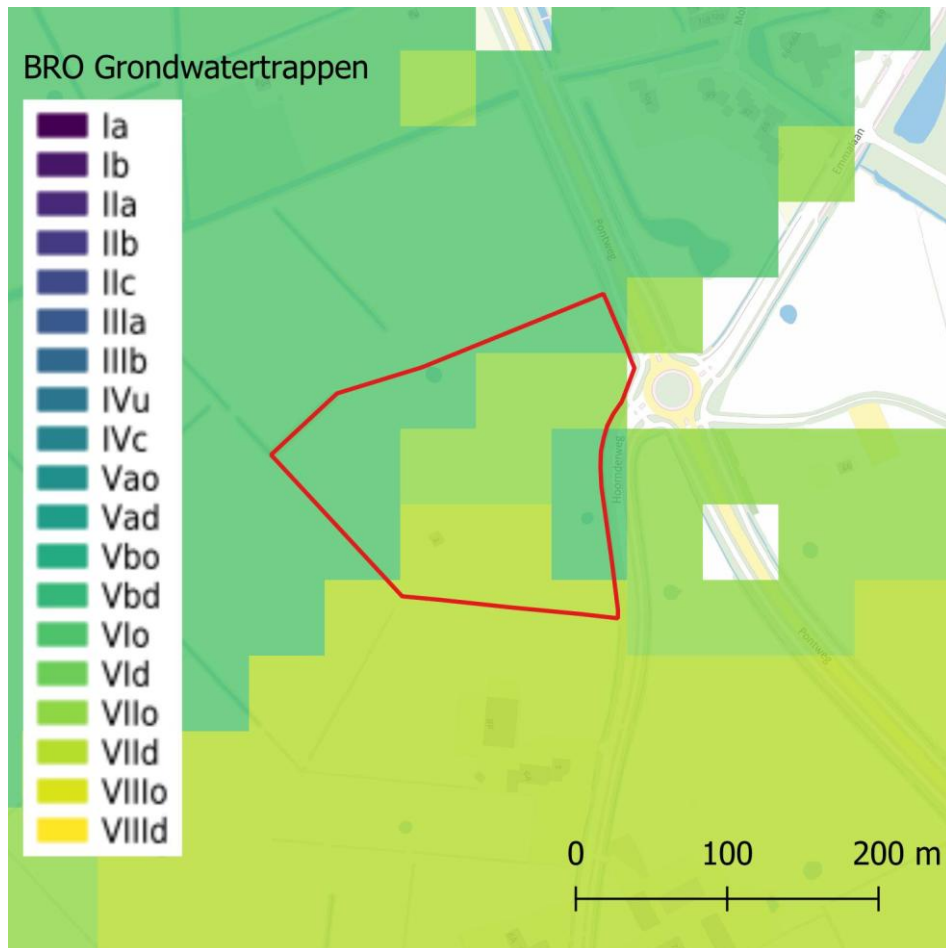

Bron: Erfgoedatlas [Erfgoedatlas | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed](#),

Waterhuishouding

Grondwaterstanden en grondwatertrappen

Oppervlaktewater: peilbesluit

Het perceel ligt in het beheergebied van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Het peilbesluit dateert van 2009.

Peilgebied 8020 G (6559 ha)

Peilbeheer: Dynamisch

Peilgevens: Bovengrens jaarrond: -1m NAP, ondergrens jaarrond: -1,2 m NAP

Het peilbeheer op Texel is afhankelijk van regenwater; hierdoor ontstaat mogelijk een watertekort. De aanwezigheid van voldoende water is een voorwaarde om de vastgestelde peilen te handhaven. Het peilbeheer in landbouwgebied is erop gericht om het aanwezige zoete water zo goed mogelijk vast te houden en te reguleren. Dat betekent onder andere dat de inzet van winter- naar zomerpeilen is losgelaten en er dynamisch peilbeheer plaatsvindt.

Het dynamische peilbeheer vindt plaats tussen een ondergrens- en bovengrenspeil, waarbij wordt geanticipeerd op de grondwaterstanden, historische en actuele weersomstandigheden en de weersverwachting, met als doel zo veel mogelijk zoet water vast te houden en wateroverlast te voorkomen.

Bron: peilbesluit 2009 Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Planologische kaders en overheidsbeleid, kansen en belemmeringen

Natuurbescherming

NNN gebieden

Het perceel ligt niet in maar wordt omringd door NNN gebieden: Duinen en lage land Texel westelijk van het perceel en De Hoge Berg oostelijk ervan (zie grijs aangegeven gebieden op de kaart).

Natuurmonumenten beheert waddenpolder Waardenburg, een gebied in het midden van Texel boven Den Burg. (Zie grijze gebied boven den Burg) Dit is een weidevogelgebied met orchideeën, grote ratelaar en echte koekoeksbloemen.

Bron pdokviewer

Natuurbeheerplan

Het perceel is aangewezen in een definitief Natuurbeheerplan 2026 van de Provincie Noord Holland.

Onderdeel zoekgebied agrarisch en zoekgebied water.

De kolk op het perceel: Beheertype L01.01 Poel en klein historisch water.

Het hele perceel:

A11.02 Weidevogelland met riet of opgaande begroeing.

A12 Open akkerland

A15 Dooradering

W01.01 Zoekgebied water

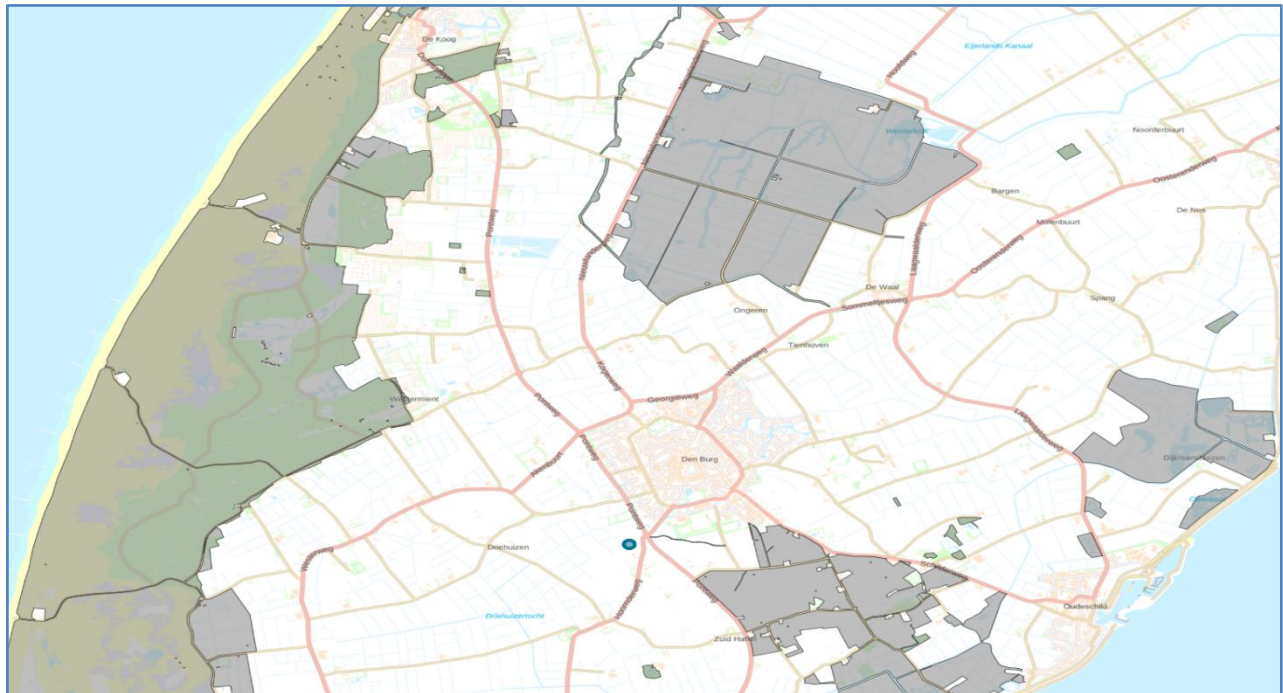
K01.01 Zoekgebied klimaat

Het perceel wordt aangewezen in het ontwerp Natuurbeheerplan 2027 van de Provincie Noord Holland.

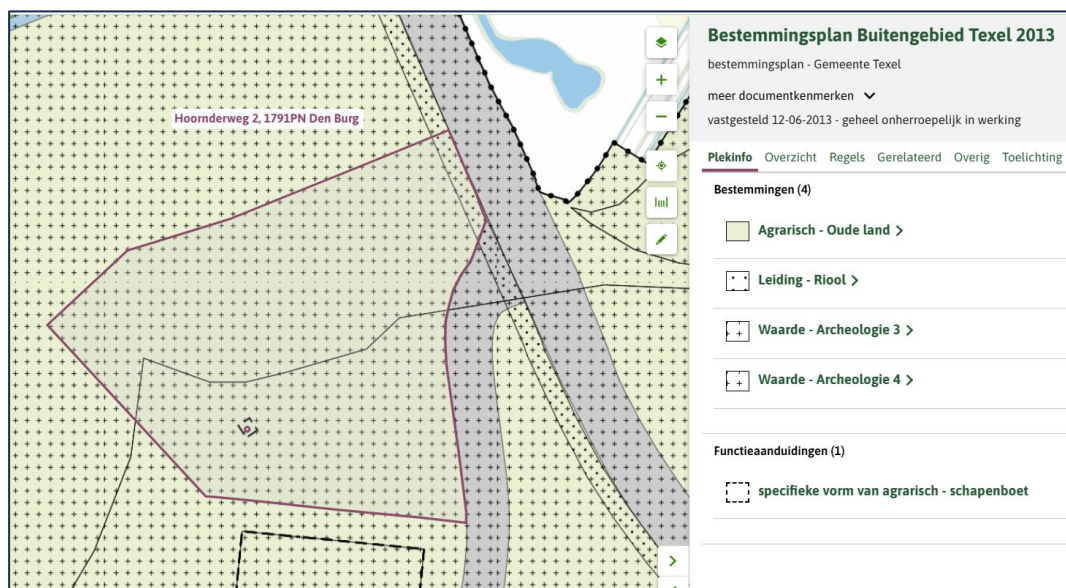
Hierin zijn dezelfde natuurbeheertypen aangewezen als in het Natuurbeheerplan 2026.

Bron: provincie Noord Holland

Bron: Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL)

Omgevingsplan (Bestemmingsplan)

Bron: bestemmingsplan Buitengebied Texel, 2013

In het bestemmingsplan Buitengebied Texel, 2013 heeft het perceel een agrarische bestemming met dubbelbestemming archeologie.

Akkerbouw / tuinbouw en veehouderij behoren tot de mogelijkheden.

Aan de noord-oostzijde van het perceel, parallel aan de Pontweg ligt een rioolleiding.

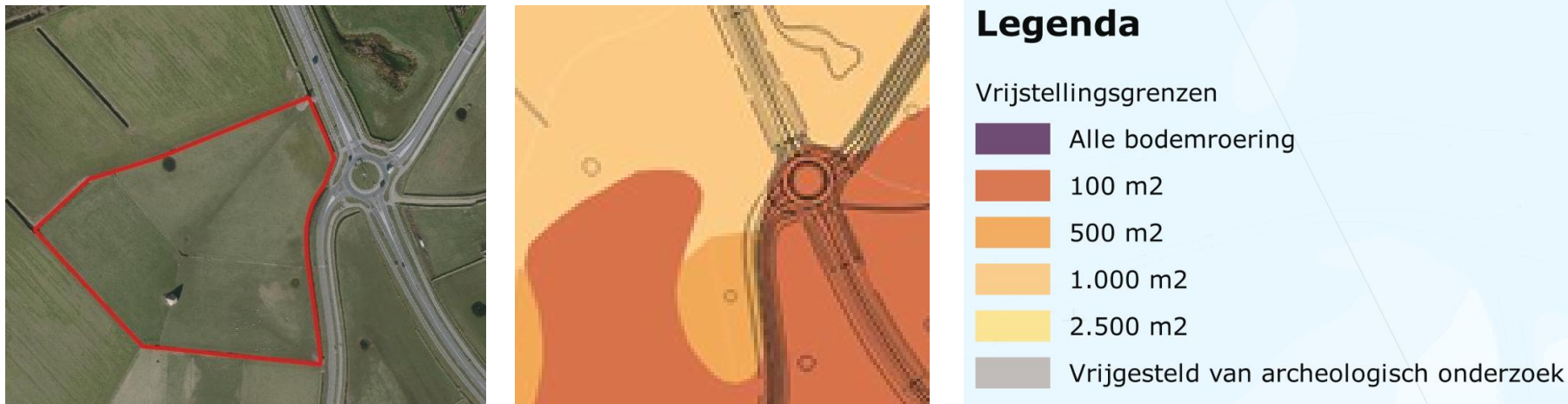
Op het perceel staat ter plaatse van de functieaanduiding een monumentale schapenboet. Ook liggen er in het terrein twee drinkpoelen (kolken).

De volgende werkzaamheden zijn zonder omgevingsvergunning niet toegestaan (zie voor een volledig overzicht van de regels: [Buitengebied Texel 2013](#)):

- het aanplanten van bomen of houtgewas (bijvoorbeeld voor de aanleg van hagen, fruitbomen of voedselbos);
- het aanleggen, verbreden of verharderen van agrarische ontsluitingswegen, paden of andere oppervlakteverharding;
- het graven, verbreden of dempen van (erf)sloten, plassen of andere watergangen, en het aanbrengen van kunstwerken zoals dammen, kaden en oeverbeschoeiingen
- het ophogen, afgraven of egaliseren van gronden of het op een andere wijze ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur of de bodemsamenstelling dan wel de bodemopbouw;
- het verwijderen van tuinwallen of kolken;
- het aanleggen van voorzieningen voor het extensief recreatief medegebruik en/of het educatief medegebruik.
- De schapenboet is een rijksmonument. Het wijzigen van het monument is vergunningplichtig. De eigenaar heeft bovendien een instandhoudingsplicht teneinde het monument in goede staat te houden (zie onder onderhoud en beheer).

- De drinkpoelen mogen niet zonder omgevingsvergunning gedempt (verwijderd) worden.

In 2024 heeft de gemeente Texel de archeologische beleidskaart 2024 vastgesteld. Daardoor zijn de archeologische verwachtingszones op het perceel en de vrijstellingsgrenzen gewijzigd. De vrijstellingsgrens geeft aan tot welke omvang bodemverstoringen zonder omgevingsvergunning mogen worden uitgevoerd.

Op het perceel zijn nu drie verschillende categorieën verwachtingen van toepassing:

Categorie 2b: zeer hoge archeologische verwachting (dekzanden en esdekken) met een vrijstellingsgrens van 100 m².

Categorie 3: zeer hoge archeologische verwachting met een vrijstellingsgrens van 500 m²

Categorie 4: Hoge archeologische verwachting met een vrijstellingsgrens 1000 m²

Normaal agrarisch gebruik, onderhoud van het terrein en infrastructuur, het vervangen van kabels en leidingen in reeds verstoorde grond zijn vrijgesteld van vergunningplicht. Bijzonder is dat ook het plaggen en de aanleg van tuunwallen op de perceelgrens zijn toegestaan.

Het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied van de gemeente Texel (bijlage 5 bij de regels van het bestemmingsplan) is onderdeel van het toetsingskader voor vergunningsaanvragen. Het bevat criteria en aanbevelingen met betrekking tot voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen met het doel de karakteristieken, kernwaarden en kwaliteiten van een gebied van Texel te waarborgen.

Provinciaal, gemeentelijk en rijksbeleid, waterschap

In het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Texel in ontwikkeling (2013) heeft de gemeente Texel de kwaliteiten en ontwikkelcriteria voor het buitengebied vastgelegd. De gemeente Texel is nog bezig met het opstellen van een omgevingsvisie. De planning is om die in 2027 vast te stellen.

Het oude land van Texel is een door de provincie beschermd landschap met aardkundige waarden.

Aardkundige waarden worden beschermd via de regels voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). Deze regels staan in de [provinciale Omgevingsverordening \(OV NH2022\)](#). De gemeenten moeten deze regels verwerken in hun nieuwe omgevingsplannen en zijn verantwoordelijk voor de juiste toepassing ervan.

Toekomstplannen

Behalve natuurherstel en kustversterking zijn er geen plannen bekend in de omgeving van het perceel.

Zakelijke lasten

Erfdienstbaarheden

Er is recht van Opstal ter plaatse van de Afvalwatertransportleidingen van het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Dit recht heeft betrekking op een strook van 5 meter breed, zijnde 2,5 m. aan weerszijden van het hart van de leiding. Zie bij bestemmingsplan voor de locatie ervan.

Leefmilieu

Luchtkwaliteit

N.v.t.

Geluidsoverlast

N.v.t.

Risicocontouren

N.v.t.

Onderhoud en beheer

Op het terrein staat een monumentale schapenboet (rijksmonumentnr. 35275). De boet heeft een oppervlakte van circa 50 m² en is zowel aan de voor- als achterzijde voorzien van een toegangsdeur. De schapenboet is tussen oktober 2010 en februari 2011 grondig gerestaureerd.

Een schapenboet is een voor Texel karakteristieke schuurvorm gekenmerkt door een vierkant-constructie van houten balken (gebinten), met een dak bestaande uit drie dakvlakken. Aan één zijde is het gebouw voorzien van een opgaande gevel die naar het noordoosten is gericht. De boeten zijn zo gebouwd dat de hoge, rechte gevel – het zogenaamde ‘schot’ – naar het noordoosten is gericht. Dit is de luwe kant op Texel, omdat de overheersende wind meestal uit het zuidwesten waait. Oorspronkelijk werden schapenboeten in de schapenhouderij gebruikt voor opslag en beschutting voor de schapen.

Er is een wettelijke instandhoudingsplicht voor eigenaren van gebouwde en aangelegde rijksmonumenten. Deze verplicht de eigenaar het rijksmonument zodanig te onderhouden dat instandhouding en de monumentale waarde zijn gewaarborgd. De gemeente houdt toezicht op naleving van de instandhoudingsplicht en kan handhavend optreden wanneer een rijksmonument in verval raakt.

De gemeente Texel heeft in 2013 een schapenboetenbeleid vastgesteld dat voorziet in een collectieve onderhoudsregeling. De stichting Dorpsherstel Texel organiseert het onderhoud van de monumentale schapenboeten. De kosten voor het onderhoud worden vergoed door de gemeente. De eigenaren van monumentale Schapenboeten kunnen een overeenkomst aangaan met de Stichting Dorpsherstel Texel.

De Agrarische natuur- en landschapsvereniging De Lieuw is betrokken bij het onderhoud en beheer van schapenboeten, kolken en tuunwallen. De vereniging voert in opdracht van de provincie Noord-Holland het agrarisch natuurbeheer (ANLb) uit op Texel en coördineert het beheer en behoud van Texelse cultuurhistorische landschapselementen. [ANLb 2026 - De Lieuw](#)

Eigenaren van kolken kunnen gebruik maken van een beheerpakket wat De Lieuw Texel kan aanbieden vanuit het zogenaamde Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb). Via het beheerpakket ‘L09 Poel en kleinhistorisch water’ kunnen landeigenaren een beheervergoeding ontvangen voor het behoud en onderhoud van een kolk.

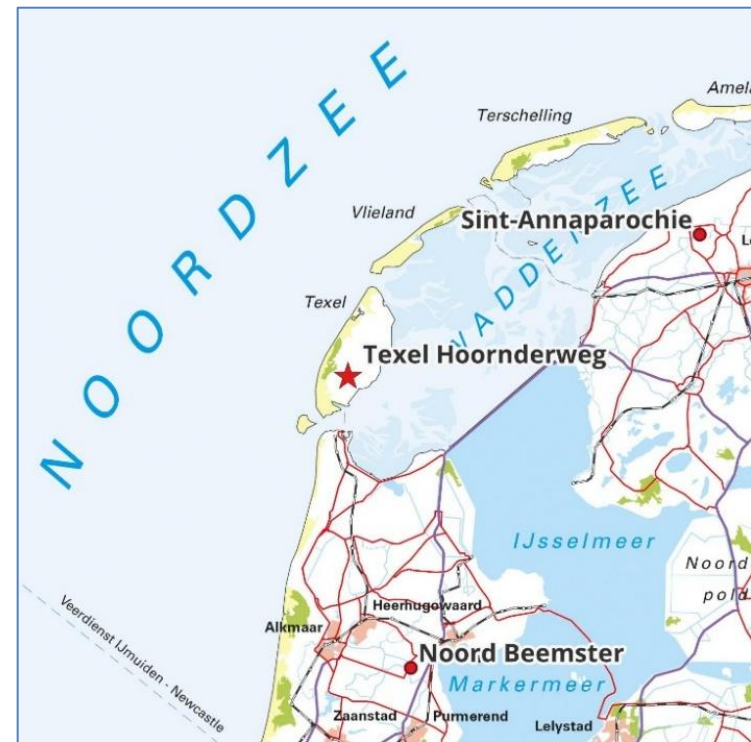
In 2025 is Landschap Noord-Holland begonnen met het herstel van karakteristieke landschapselementen op Texel. Dit in samenwerking met grondeigenaren, de gemeente Texel, stichting Dorpsherstel en ANLV De Lieuw Texel. [Project Texel: Versterking van het landschap en de natuur | Landschap Noord-Holland](#)

Omgevingsfactoren, uitstraling en sociale cohesie

Uitstraling en potentieel voor werving en vrijwilligers

Steden, bevolkingskernen en bereikbaarheid

Op Texel wonen bijna 14.000 inwoners, waarvan de helft in Den Burg, de grootste plaats op het eiland. Het eiland is vanaf Den Helder per boot bereikbaar. Auto's zijn op het eiland toegestaan. Het dichtstbijzijnde LVO-perceel ligt in Noordbeemster, op 60 km afstand.

Recreatie

Texel is een populaire vakantiebestemming. Jaarlijks bezoeken zo'n één miljoen mensen het eiland. Texel kent ook veel dagtoeristen. Het natuurgebied De Hoge Berg is een prachtig wandel- en fietsgebied dat tussen Den Burg en Oudeschild ligt. Dit is het Oude Land van Texel, met schapenboeten, tuunwallen, boerderijen en heel veel schapen en lammetjes. Het perceel is vanaf de Hoornderweg en Pontweg goed zichtbaar voor passerende toeristen.

Foto: [Tuunwallen](#)

Potentieel voor werving vrijwilligers

In de kop van Noord Holland heeft Land van Ons nog geen bezit. Een perceel op Texel zou het eerste zijn.

Maar Texel is wel een apart verhaal. Texel is weliswaar goed bereikbaar met de frequent varende pont, maar ligt niet 'om de hoek' vanuit grotere bevolkingscentra. Op Texel (13.500 inwoners) heeft Land van Ons momenteel nog maar een beperkt aantal leden. De gebruikelijke context, een flink aantal leden van Land van Ons in de nabije omgeving, ontbreekt hier.

Aan de andere kant: jaarlijks bezoeken 1 miljoen mensen Texel voor een kort of wat langer verblijf. Dat is een uniek gegeven, dat bij andere percelen niet voorkomt. Een perceel op dit eiland kan een grote exposure hebben (en nieuwe leden aantrekken). Onder die 1 miljoen bezoekers zijn ongetwijfeld de nodige leden van Land van Ons en mensen, die onze doelstellingen een warm hart toedragen.

Voor het beheer van een perceel op Texel zal Land van Ons moeten zoeken naar een nieuwe aanpak, met als mogelijke ingrediënten:

- Een (kleiner ?) vast perceelteam, met misschien een paar leden, die op wat grotere afstand (op het vasteland) wonen.
- Een andere organisatie van het vrijwilligerswerk op het perceel; met inschakeling van (verblijfs) toeristen. In de vorm van werkdagen, -weken of weekenden. Dit vraagt wellicht meer organisatiewerk dan gebruikelijk, maar kan ook weer positieve spin off hebben.

Potentieel voor samenwerking met gelijkgestemden

Lokale samenwerking met de Stichting Dorpsherstel Texel en de agrarische natuur- en landschapsvereniging De Liewe is cruciaal voor het onderhoud en beheer van de schapenboet, drinkpoelen en een eventueel aan te leggen tuunwal.

Landschap Noord-Holland is sinds 2025 actief bezig met het herstel van karakteristieke landschapselementen op Texel. Het werkt samen met de gemeente Texel,

stichting Dorpsherstel en ANLV De Liewe Texel.

Conclusie

Het perceel ligt op het Oude Land van Texel, in een waardevol agrarisch cultuurlandschap. Van oudsher is het perceel gebruikt als grasland voor het weiden van schapen. De schapenboet en de twee drinkpoelen zijn daarvan de zichtbare relictten. In het verleden hebben op de (toenmalige) perceelgrenzen tuunwallen gestaan. Het perceel is vanaf de straatweg goed zichtbaar. De schapenboet en drinkpoel worden door passerende eilandbezoekers vaak op de foto gezet.

In het bestemmingsplan is diepwortelende (houtige) beplanting vergunningplichtig gesteld. Akkerbouw / tuinbouw is zonder meer toegestaan. Gelet op het historisch landgebruik ligt het gebruik als blijvend grasland echter het meest voor de hand. Tesaamen met de schapenboet en de drinkpoelen vormt een schapenweide een waardevol cultuurhistorisch ensemble.

Het gemeentelijk en provinciaal beleid zijn gericht op herstel en versterking van de landschappelijke kwaliteit en biodiversiteit. De doelstellingen van Land van Ons liggen in lijn met de beleidsdoelstellingen. Het gebruik van het perceel als schapenweide draagt bij aan het behoud van de karakteristieke schapenhouderij die bedrijfseconomisch steeds minder rendabel is en op Texel dreigt te verdwijnen (zie bijlage voor het artikel 'hoe de schapen langzaam verdwijnen' van Lodewijk Dros).

Er zijn mogelijkheden om de biodiversiteit op het perceel te verbeteren, o.a. door de aanleg van een nieuwe tuunwal op een van de oude perceelgrenzen. Lokale samenwerking met de Stichting Dorpsherstel Texel en de agrarische natuur- en landschapsvereniging De Lieuw is cruciaal voor het onderhoud en beheer van de schapenboet, drinkpoelen en een tuunwal.

Als Land van Ons het perceel gaat aankopen, wordt ze als eigenaar van de monumentale schapenboet verantwoordelijk voor de instandhouding ervan. De gemeente Texel biedt eigenaren de mogelijkheid het onderhoud kosteloos op zich te nemen.

Deze rapportage is zo zorgvuldig mogelijk samengesteld. Mochten er desondanks toch onjuistheden in zitten of mocht de rapportage onvolledig zijn, dan kan de rapporteur hiervoor niet aansprakelijk gesteld worden.

Bijlagen

Downloadbare publicaties over cultuurhistorische landschapselementen en schapenhouderij op Texel:

- Henk Baas, 2012. Tuunwallen op Texel en langs de voormalige Zuiderzee. In: Tot hier en niet verder. Historische wallen in het Nederlandse landschap. De stand van kennis. P. 175-185. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Link: [Tot hier en niet verder; historische wallen in het Nederlandse landschap. De stand van kennis | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed](#)
- Henk Dijkstra, 1996. De tuinwal op het eiland Texel. In: Jaarboek Monumentenzorg 1996. Monumenten en bouwhistorie, p. 140-149. Link: [Jaarboek Monumentenzorg 1996. Monumenten en bouwhistorie - DBNL](#)
- Lodewijk Dros, 2026. Hoe de schapen langzaam verdwijnen. Link: [Schapeneiland Texel](#)
- Dirk van der Goes & Linda Hartog, 2011. Drinkputten of kolken op Texel. In: Tussen Duin en Dijk. Natuur in Noord-Holland. Jaargang 10, 3. Link: [Natuurtijdschriften: Drinkputten of kolken op Texel. Ecologische betekenis en veranderingen tussen 1985 en 2008](#)
- A.S. de Groot, C.M. Soonius en J.M. de Haas, 2025. Toelichting Cultuurhistorische Elementenkaart gemeente Texel. WEST-FRIESE ARCHEOLOGISCHE NOTITIES 78. Link: [Toelichting Cultuurhistorische Elementenkaart gemeente Texel - Archeologie West-Friesland](#)